

**GUIA DOCENT
LLATÍ TRONCAL
CURS 2008-2009**

GUIA DOCENT LLATÍ

I. DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura: 13852 Llatí

Caràcter: Troncal

Titulació: Llicenciat en Filologia Catalana, Francesa, Hispànica i Italiana.

Cicle: Primer

Departament: Filologia Clàssica

Professors responsables: Carmen Bernal, José Casorrán, Concha Ferragut, Carlos Padilla, Lluís Pomer, Josep Lluís Teodoro, Antonio Viñas.

II. INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA.

L'objectiu és la presentació del sistema de la llengua llatina clàssica atenent dues perspectives: una sincrònica, que abasta aproximadament els segles I aC-I dC, i una altra diacrònica, amb especial atenció a l'evolució del llatí a les llengües romàniques.

III. VOLUM DE TREBALL

Assistència a classes teòriques: 56 h/curs.

Assistència a classes pràctiques: 27 h/curs.

Preparació de classes de teoria: 32 h/curs.

Preparació de classes pràctiques: 54 h/curs.

Estudi i preparació d'exàmens escrits: 5 h x 3 ex. Teor. + 15 h. prep. temes = 30 h/curs.

Realització d'exàmens escrits: 1 h x 3 ex. Teor. + 2 h x 2 ex. Prác. = 7 h/curs.

Estudi i preparació d'exàmens orals: 5 h x 1 ex. + prep. Temes + lectura = 38 h/curs.

Realització d'exàmens orals: ½ h x 2 exàmens = 1 h/curs

Assistència a tutories: ½ /4 setmanes = 5 h/curs.

TASCA	HORES/CURS
ASSISTÈNCIA A CLASSES TEÒRIQUES	56
ASSISTÈNCIA A CLASSES PRÀCTIQUES	27
PREPARACIÓ DE CLASSES DE TEORIA	32
PREPARACIÓ DE CLASSES PRÀCTIQUES	54
ESTUDI I PREPARACIÓ D'EXÀMENS ESCRITS	30
ESTUDI I PREPARACIÓ D'EXÀMENS ORALS	38
REALITZACIÓ D'EXÀMENS ESCRITS	7
REALITZACIÓ D'EXÀMENS ORALS	1
ASSISTÈNCIA A TUTORIES	5
TOTAL VOLUM DE TREBALL	250

IV. OBJECTIUS GENERALS.

- Coneixement del sistema lingüístic del llatí clàssic, entès aquest com el conjunt d'estructures morfosintàctiques que configuren la llengua llatina en el període comprès entre els segles IaC-IdC aproximadament.
- Estudi de les successives transformacions experimentades per aquest sistema en els seus diferents aspectes fonètics, morfològics i sintàctics fins la seua desaparició i consegüent naixement de les llengües romàniques.

- Adquisició de destresa en l'ús de les eines lingüístiques per a la traducció de textos llatins clàssics.

V. CONTINGUTS.

- INTRODUCCIÓ. Descripció de la llengua llatina des de diferents perspectives: històrica, geogràfica i cronològica; la seua relació amb altres llengües del tronc indoeuropeu, els primers testimonis lingüístics, els principals representants dels diversos gèneres literaris, influx i transcendència del llatí com vehicle de cultura i comunicació fins els nostres dies, l'evolució del sistema lingüístic llatí a les llengües romàniques, etc.
- FORMACIÓ DE PARAULES. Estudi dels diversos procediments de creació lèxica: sufixació, derivació, composició, préstec, etc. Importància del llatí com a font i recurs lèxic per a la creació de neologismes en la realitat lingüística actual.
- FONOLOGIA. Estudi dels sistemes vocàlic i consonàntic, i principals línies de la seua evolució a les llengües romàniques. Normes de prosòdia, accentuació.
- MORFOSINTAXI. Estudi de les parts de l'oració: la classe nominal, valors dels casos llatins i la seua posterior degradació i desaparició, l'adjectiu, el sistema pronominal, el verb, l'estructura de la conjugació llatina.
- SINTAXI ORACIONAL. Estudi de l'oració composta. Parataxi i Hipotaxi. les proposicions subordinades: classificació i funció.
- PRÀCTIQUES. Aplicació dels conceptes teòrics a l'anàlisi i traducció d'una selecció de textos d'escassa dificultat assequibles al nivell dels estudiants.

VI. DESTRESES QUE HOM HA D'ACONSEGUIR.

Hom parteix d'uns mínims exigits consistents en el coneixement bàsic de la morfologia llatina (paradigmes nominals i verbals) i dels rudiments de la sintaxi oracional. Les destreses que hom pretén assolir són:

- Consolidació i ampliació dels coneixements previs sobre la matèria.
- Utilització dels continguts del programa adientment assimilats com a punt de partida per la comprensió dels fenòmens lingüístics particulars que han contribuït al naixement de les llengües romàniques objecte d'estudi de cada especialitat filològica.
- Adquisició de competència en l'anàlisi i traducció de textos clàssics, que possibilitaran l'estudi d'altres textos (vulgars, medievals, humanístics, ...) tots ells fonts necessàries per a la recerca lingüística i literària.

VII. HABILITATS SOCIALS.

- Competència en el correcte ús del llenguatge, tant en l'aspecte relatiu a les estructures gramaticals com en l'enriquiment del lèxic.
- Desenvolupament de la capacitat de treball en grup, recerca en biblioteques, realització de tasques de síntesi i reflexió.
- Experiència en l'exposició pública de treballs, participació en debats, coneixement de tècniques d'oratória, etc.

VIII. TEMARI I PLANIFICACIÓ TEMPORAL.

TEMA	CONTINGUTS ¹	H/T	H/P
1	Presentació Tipologia i història del llatí*	1	1
2	Fonologia i Prosòdia. Sistemes vocàlic i consonàntic. L'accent*		
3	Lexicologia: formació de paraules*		
4	Parts de l'oració		
4.1.	Valors dels casos	6	3
4.2.	Degradació i desaparició del sistema casual	1	
4.3.	El gènere gramatical*		
4.4.	L'adjectiu. Flexió. Substantivació. Graus de l'adjectiu	3	2
4.5.	Els pronoms. Pronoms personals i reflexiu. Demonstratius i fòric. D'identitat i Emfàtic. Possessius. Indefinits, interrogatius, relatiu	3	2
4.6.	El verb. Conjugació: anàlisi d'una forma verbal	7	2
4.7.	Categories verbals	2	
5.	Sintaxi oracional. Parataxi i Hipotaxi		
5.1.	L'ordre de les paraules*		
5.2.	La interrogació	1	1
5.3.	La subordinació relativa	2	2
5.4.	Les subordinades completives	4	2
5.5.	Les subordinades circumstancials	6	3
	Comentari de textos llatins	19	9

IX. BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA.

Bibliografia bàsica:

M. von Albrecht, M., *Historia de la literatura romana* (vers. esp. de D. Estefanía i A. Pociña), Barcelona, Herder, 1997.

M. Bassols de Climent, *Sintaxis Latina*. Madrid, CSIC, 1956.

J. Bayet, *Literatura latina*, Barcelona, Ariel, 1985.

L. Bieler, *Historia de la literatura romana* (vers. esp. de M. Sánchez Gil), Madrid, Gredos, 1983.

A.. Ernout-F. Thomas, *Syntaxe Latine*, Paris, Klincksieck, 1953 (reed. 1969).

H. Pinkster, *Latin Syntax and Semantics*, London-New York, 1990; trad. esp. de E. Gómez Torrego-J. de la Villa, *Sintaxis y Semántica del Latín*, Madrid, Ediciones Clásicas, 1996.

L. Rubio, *Introducción a la Sintaxis Estructural del Latín*, Barcelona, Ariel, 1966.

L. Rubio-T. González Rolán, *Nueva Gramática Latina*, Madrid, Coloquio, 1988.

G. Serbat, *Les structures du Latin*, Paris, Picard, 1994.

E. Valentí Fiol, *Sintaxis Latina*, Barcelona, Bosch, 1984 (16ª ed.); vers. cat. y reel. de P. L. Cano: E. Valentí Fiol, *Sintaxi Llatina*, Barcelona, Curial, 1979.

Bibliografia específica:

Serà proporcionada pel professor/-a.

¹ Els temes marcats amb asterisc seran preparats pels estudiants.

X. CONEIXEMENTS PREVIS.²

Els mínims exigits consisteixen en el coneixement bàsic de la morfologia llatina (paradigmes nominals i verbals) i dels rudiments de la sintaxi oracional.

XI. METODOLOGIA.

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura de la següent manera:

1. CLASSES DE TEORIA.
2. CLASSES DE PRÀCTICA.
3. LITERATURA: LECTURA DE L'*ENEIDA* DE VIRGILI.
4. LITERATURA: AUTORS I GÈNERES DE LA LITERATURA LLATINA.
5. TUTORIES.

1. CLASSES DE TEORIA.

- a) Setembre-març: Dues sessions a la setmana, dilluns i dimecres, dedicades a l'exposició del temari.
- b) Abril-Juny: comentari de textos: MARCIAL, *Epigramas selectos* (per M. Dolç, Colecció Bosch de textos clàssics latinos).
- c) L'estudiant prepararà de forma autònoma, sota la supervisió del professor, que proporcionarà les orientacions metodològiques i bibliogràfiques escaients, els següents temes del programa:

- 1- Tipologia i història del Llatí.
- 2- Fonologia i Prosòdia. Sistemes vocàlic i consonàntic. L'accent.
- 3- Lexicologia: formació de paraules.
- 4.3- El gènere gramatical.
- 5.1- L'ordre de paraules.

2. CLASSES DE PRÀCTICA.

- a) Setembre-març: exercicis, anàlisi i traducció de frases exemplificatives sobre els continguts del temari.
- b) Març-juny: anàlisi i traducció de poesia: MARCIAL, *Epigramas selectos* (per M. Dolç, Colecció Bosch de textos clàssics latinos).

Els exercicis, frases i textos seran prèviament treballats de forma autònoma per l'estudiant, i en classe seran comentats i revisats, per tal de resoldre els dubtes que puguin ocasionar durant el treball personal de l'estudiant.

3. LITERATURA: L'*ENEIDA* DE VIRGILI.

L'estudiant haurà de llegir pel seu compte l'*Eneida* de Virgili. Per això comptarà amb l'ajut d'una guia³, que li facilitarà el coneixement i comprensió de la llegenda d'Eneas i la seua significació a la Cultura Clàssica.

Sobre aquesta obra hom realitzarà un control de lectura **oral**.

4. LITERATURA: AUTORS I GÈNERES DE LA LITERATURA LLATINA.

² Per a l'alumnat que no dispose d'aquests coneixements bàsics, el Departament de Filologia Clàssica oferta una assignatura de lliure opció, quadrimestral, denominada *Elements bàsics de la Llengua Llatina*, adequada i orientada a l'adquisició del nivell demanat per al millor aprofitament de l'assignatura 13852 Llatí (troncal). Aquesta es cursa en el primer quadrimestre.

³ Elaborada pel professor J. Lluís Teodoro.

Per tal que hom puga conèixer alguns gèneres literaris i les seues característiques, els estudiants faran grups de tres persones i prepararan els temes de literatura sobre els següents autors llatins: Ciceró, Livi, Ovidi, Plaute i Virgili. El treball constarà dels següents punts:

1. Introducció al context històric de l'autor.
2. Biografia.
3. Obres.
4. Estudi dels gèneres literaris que conrea.
5. Transcendència i transmissió literària de l'autor.

Els estudiants realitzaran un examen **oral** que versarà sobre algun/-s dels temes esmentat/-s.

5. TUTORIES.

Tant de forma individual com en grup, els estudiants realitzaran periòdicament (1 cop al mes) una sessió de tutoria amb el professor, tant per resoldre dubtes sobre els continguts teòrics o pràctics, com per rebre les pertinents indicacions metodològiques i bibliogràfiques.

XII. AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE.

Hom atindrà els següents aspectes per la valoració de l'aprenentatge:

1) Assistència i participació a les classes de teoria i pràctica: L'estudiant haurà d'assistir almenys als 2/3 de les classes presencials, tant de teoria com de pràctica. Hom valorarà molt positivament la participació activa a classe.

2) Realització de controls periòdics:

a) Controls de teoria: Hom realitzarà **tres** controls al llarg del curs. A les qüestions hom combinarà preguntes teòriques, tant aquelles explicades a classe com les dels temes preparats per l'estudiant, i eventualment anàlisi i traducció de frases.

b) Controls de pràctiques: Hom realitzarà **dos** controls al llarg del curs, sobre textos de dificultat semblant a la dels textos treballats a classe.

NB: Per tal de poder presentar-se a cada control cal haver assistit almenys a 2/3 de les classes presencials⁴, tant de teoria com de pràctica.

3) Examen oral: Control de lectura de l'*Eneida*.

4) Examen oral sobre els temes de literatura.

La qualificació global s'obtindrà de la suma de les qualificacions obtingudes als apartats 1, 2, 3 i 4 en la següent proporció:

Assistència i participació en classe i controls periòdics: 80 %

Control de lectura: 10 %

Treball de literatura: 10 %

NB:

1) La no realització d'algun d'aquests controls i treballs implica la qualificació de suspens.

2) L'estudiant haurà de realitzar TOTS els exàmens i controls amb el professor i grup assignats a la matrícula.

⁴ Les absències puntuals per causa justificada deuran notificar-se al professorat amb la corresponent certificació.

3) Les incorreccions gramaticals seran penalitzades.

CRONOGRAMA PARCIAL:

Curs 2008-2009	Desembre	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny
Controls de teoria	tercera semana			Segona semana			Primera semana
Controls de pràctiques			primera semana				Primera semana
Control de literatura		Tot el mes					
Control de lectura						Tot el mes	

CRONOGRAMA PARCIAL

CURS 2007-2008	DESEMBRE	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY
Controls de teoria	Tercera setmana			Segona setmana			Primera setmana
Controls de pràctiques			Segona setmana				Primera setmana
Control de literatura		Tot el mes					
Control de lectura						Tot el mes	

Qualsevol variació en les dates serà comunicada als estudiants amb la suficient antelació.